

**BANKA
SLOVENIJE**

EVROSISTEM

**FINANČNI RAČUNI
SLOVENIJE
ČETRTLETNA INFORMACIJA**

JULIJ 2021

Povzetek dogajanj v zadnjem letu

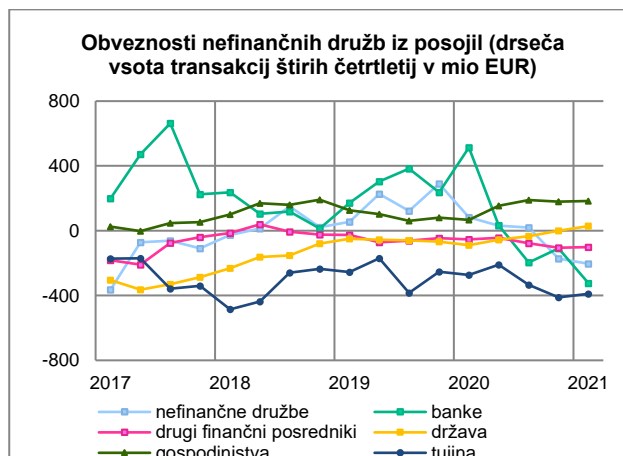
(od konca prvega četrtertja 2020 do konca prvega četrtertja 2021)

- **Nefinančne družbe** so izboljšale finančni položaj do bank ter ga poslabšale do gospodinjestev in države.
- **Centralna banka** je izboljšala finančni položaj do tujine, poslabšala pa do bank.
- **Banke** so povečale vloge pri centralni banki in terjatve do tujine ter zmanjšale posojila domačim sektorjem. Močno so povečale obveznosti iz vlog do gospodinjestev in nefinančnih družb.
- **Drugi finančni posredniki** so izboljšali finančni položaj do tujine, poslabšali pa so ga do gospodinjestev in zavarovalnih družb.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tuje vrednostne papirje in obveznosti do gospodinjestev.
- **Država** je povečala terjatve iz vlog, naložbe v lastniški kapital ter obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev. Primanjkljaj je v zadnjem letu znašal 4,1 mrd EUR oz. 8,9% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala terjatve iz vlog in naložbe v lastniški kapital, najeta posojila pa se v zadnjem letu niso spremenila.
- **Tujina** je močno poslabšala finančni položaj, najbolj do centralne banke, zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter investicijskih skladov, izboljšala pa ga je do države.

Nefinančne družbe (S.11)

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega četrtertletja 2021 znašala 52,5 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,8 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 820 mio EUR in so znašale 18,4 mrd EUR. Večina naložb je bila znotraj lastnega sektorja (77%). **Druge terjatve** so se povečale za 298 mio EUR in dosegle 17,8 mrd EUR. Največ terjatev je bilo v obliki komercialnih kreditov in predujmov (81%), od tega 51% do tujine in 38% v okviru lastnega sektorja. **Gotovina in vloge** so se povečale za 1,7 mrd EUR in dosegle 9,8 mrd EUR, od tega 88% pri domačih bankah.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 91,8 mrd EUR in so se povečale za 2,8 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 50,9 mrd EUR in so se povečale za 3,1 mrd EUR, od tega 1,2 mrd EUR preko transakcij, največ do tujine (za 712 mio EUR). Največji lastniki so bili nefinančne družbe (28%), tujina (27%), gospodinjstva (24%) in država (18%). Najeta **posojila** so znašala 21,9 mrd EUR, od tega 43% pri bankah in 29% v tujini, ter so se zmanjšala za 961 mio EUR. Nefinančne družbe so imele 18,3 mrd EUR **drugih obveznosti**, ki so se povečale za 762 mio EUR. Največ obveznosti je bilo iz komercialnih kreditov in predujmov (71%), od tega 47% do tujine in 42% znotraj lastnega sektorja.

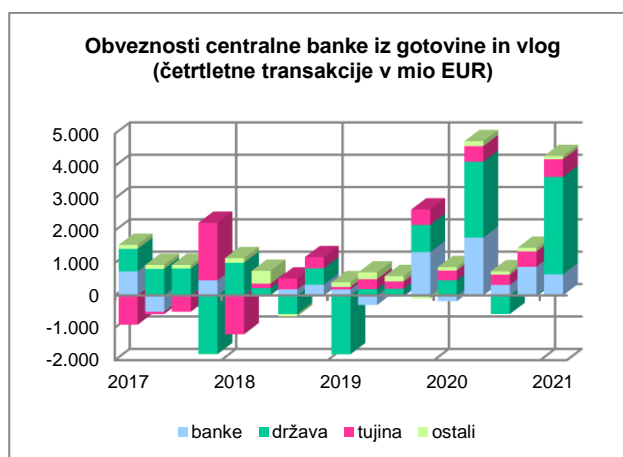
Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 39,3 mrd EUR, pri čemer se je zmanjšal do bank (za 1,8 mrd EUR), povečal pa do gospodinjstev (za 1,2 mrd EUR) in države (za 637 mio EUR). **Medsebojne terjatve in obveznosti** nefinančnih družb so predstavljale 46% finančnih sredstev in 27% obveznosti.

Centralna banka (S.121)

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega četrtertletja 2021 znašala 31,3 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 11 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (59%) in vloge (39%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 4,9 mrd EUR (večina v okviru programa odkupov vrednostnih papirjev ob pandemiji) na 18,5 mrd EUR, pri čemer je bilo 66% naložb v državnih, 33% pa v tujih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 12 mrd EUR terjatev iz **vlog**, ki so se povečale za 6 mrd EUR, predvsem iz naslova terjatev v sistemu Target¹.

Obveznosti centralne banke so znašale 31,3 mrd EUR in so se povečale za 11 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so dosegle 6,5 mrd EUR, od tega največ do gospodinjstev. Obveznosti iz **vlog** so znašale 21,4 mrd EUR, od tega 39% do države, 37% do bank in 23% do tujine. Vloge države so se povečale za 4,8 mrd EUR, vloge bank za 3,6 mrd EUR, vloge tujine pa za 1,8 mrd EUR (večinoma obveznosti centralne banke do Evrosistema iz prilagoditve evro

bankovcev²). **Kapital** centralne banke se je zaradi vrednostnih sprememb povečal za 326 mio EUR na 3,1 mrd EUR.

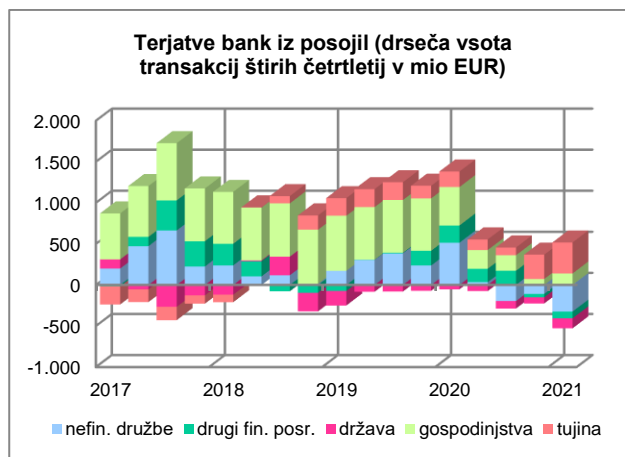
¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje) do ECB. Konec prvega četrtertletja 2021 so terjatve v sistemu Target dosegle 10,1 mrd EUR.

² Obveznost centralne banke iz gotovine se v finančnih računih izkazuje po ključu za razdelitev bankovcev v Evrosistemu. Razlika med gotovino, ki ji je dodeljena po ključu, in gotovino, ki jo daje v obtok, predstavlja prilagoditev in se evidentira med terjatvami (pozitivna razlika) ali med obveznostmi (negativna razlika) iz vlog.

Druge denarne finančne institucije (S.122+S.123)

Finančna sredstva bank³ so konec prvega četrletja 2021 znašala 46,8 mrd EUR in so v zadnjem letu narasla za 3,8 mrd EUR. Dana **posojila** so predstavljala 24,6 mrd EUR oz. 53% naložb⁴, največ gospodinjstvom (45%) in nefinančnim družbam (38%). Banke so povečale posojila tujini (za 390 mio EUR) in jih zmanjšale nefinančnim družbam (za 397 mio EUR). Terjatve iz **gotovine in vlog** so dosegle 11,3 mrd EUR in so se povečale za 3,7 mrd EUR, predvsem do centralne banke. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so narasle za 525 mio EUR in so znašale 8,9 mrd EUR, pri čemer je bilo 56% naložb v tujih, 41% pa v državnih vrednostnih papirjih.

Obveznosti bank so znašale 45,4 mrd EUR in so se povečale za 3,9 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge**⁵ v višini 39,1 mrd EUR, predvsem gospodinjstev (59%) in nefinančnih družb (22%). Vloge gospodinjstev so se povečale za 2,4 mrd EUR, vloge nefinančnih družb pa za 1,5 mrd EUR. **Kapital** bank je znašal 4,6 mrd EUR, pri čemer sta imeli največji delež tujina (75%) in država (18%). Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so narasle za 322 mio EUR in so dosegle 1,1 mrd EUR.

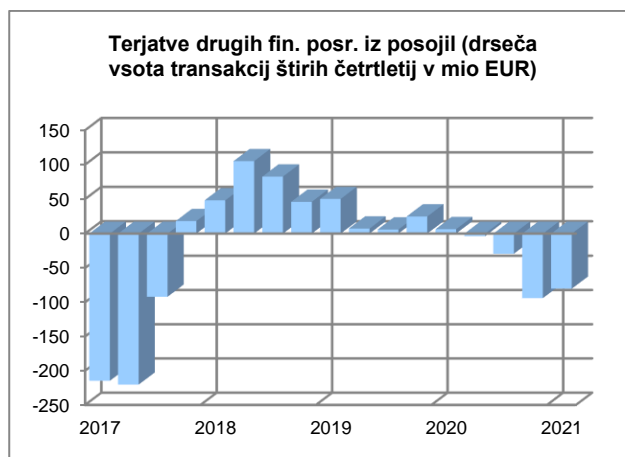
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do centralne banke (za 3,3 mrd EUR) in tujine (za 794 mio EUR), poslabšal pa do gospodinjstev (za 2,3 mrd EUR) in nefinančnih družb (za 1,8 mrd EUR).

Drugi finančni posredniki (S.124+S.125+S.126+S.127)

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrletja 2021 znašala 9,2 mrd EUR in so v zadnjem letu narasla za 1,1 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so se predvsem zaradi vrednostnih sprememb povečale za 1,1 mrd EUR in dosegle 5 mrd EUR, pri čemer so imeli največ naložb v tujino (58%) in nefinančne družbe (28%). Dana **posojila** so znašala 2,5 mrd EUR, največ gospodinjstvom (50%) in nefinančnim družbam (45%), ter so se zmanjšala za 117 mio EUR, predvsem nefinančnim družbam. **Vloge** so znašale 725 mio EUR, od tega 94% pri domačih bankah. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so dosegle 673 mio EUR, pri čemer je bilo 92% naložb v tujih vrednostnih papirjih.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 8,7 mrd EUR in so se povečale za 1,1 mrd EUR. Vrednost **lastniškega kapitala** je dosegla 6,1 mrd EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (59%), predvsem v lasti gospodinjstev (63%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (30%). Vrednost investicijskih skladov se je predvsem zaradi vrednostnih sprememb povečala za 1,1 mrd EUR in je znašala 3,6 mrd EUR. Najeta **posojila**

(predvsem lizing podjetij) so dosegla 2,4 mrd EUR, od tega 50% pri bankah in 35% v tujini, ter so se zmanjšala za 162 mio EUR.

³ V četrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 uporabljen izraz banke.

⁴ Konec prvega četrletja 2021 so oslabitve na posojilih dosegle 0,6 mrd EUR, kar je predstavljalo 2,6% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev. Posojila ne vključujejo medbančnih posojil, ki so prikazana med vlogami.

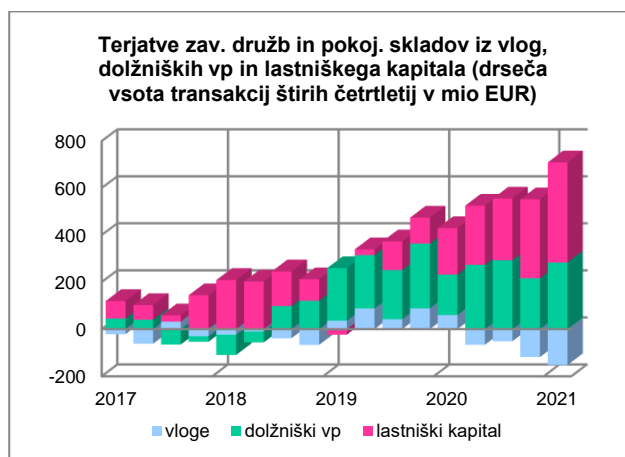
⁵ Obveznosti bank iz najetih posojil pri centralni banki, bankah in v tujini se izkazujejo med vlogami.

Zavarovalne družbe in pokojninski skladi (S.128+S.129)

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec prvega četrletja 2021 znašala 12,4 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,4 mrd EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6,8 mrd EUR), predvsem v tuje (77%) in državne (17%). Naložbe so se povečale za 529 mio EUR, pretežno v tuje vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 1,1 mrd EUR in dosegle 4,2 mrd EUR, pri čemer so imeli največ naložb v tujino (51%), investicijske sklade (27%) in zavarovalne družbe (13%). **Vloge** so se zmanjšale za 156 mio EUR in so znašale 590 mio EUR, od tega 93% pri domačih bankah.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 12,1 mrd EUR in so se povečale za 1,2 mrd EUR. **Zavarovanja in pokojninske sheme** so predstavljale največji del obveznosti (9,4 mrd EUR) in so se povečale za 850 mio EUR. V njihovi strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 46%, življenjskih zavarovanj 35%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 20%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se povečale za 503 mio EUR in

dosegle 2,3 mrd EUR. Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (38%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (24%) ter tujina (22%).

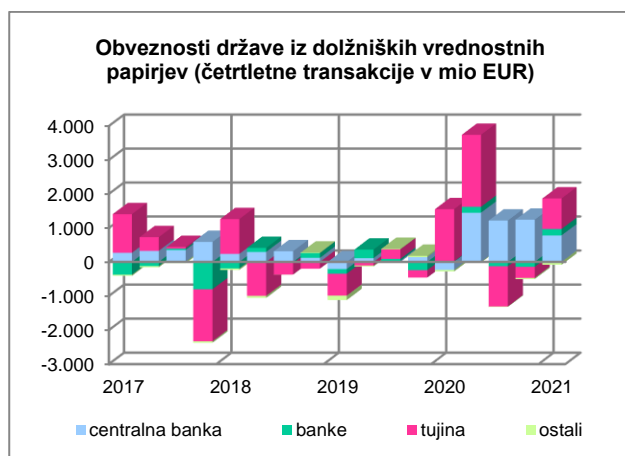

Država (S.13)

Finančna sredstva države so konec prvega četrletja 2021 znašala 38,4 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 4 mrd EUR. Država je imela 17,9 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (52%) in centralno banko (25%). Naložbe so se zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečale za 1,7 mrd EUR. **Vloge** so dosegle 12,6 mrd EUR, od tega 67% pri centralni banki, 23% v tujini in 5% pri bankah, ter so se povečale pri centralni banki (za 4,8 mrd EUR) in zmanjšale v tujini (za 1,8 mrd EUR). **Druge terjatve** so se povečale za 436 mio EUR in so dosegle 3,4 mrd EUR, od tega 89% terjatve, ki vključujejo davke in prispevke. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (46%), znotraj lastnega sektorja (31%) in do gospodinjstev (15%). Terjatve iz **posojil** so znašale 3,4 mrd EUR, od tega 45% do tujine in 31% do nefinančnih družb, ter so se zmanjšale za 616 mio EUR.

Obveznosti države so znašale 55,6 mrd EUR in so se povečale za 6,4 mrd EUR. Država je imela 39,7 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (57%), centralne banke (31%) in bank (9%). Obveznosti so se povečale do centralne banke (za 4,9 mrd EUR) in tujine (za 1,8 mrd EUR). Najeta **posojila** so znašala 5,3 mrd EUR, od tega 64% v tujini in 28% pri bankah, in so se povečala za 251 mio EUR. Konsolidirani **dolg** (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je dosegel 44,8 mrd EUR oz. 96% BDP (v primerjavi s 37,3 mrd EUR

oz. 77% BDP konec prvega četrletja 2020). **Druge obveznosti** so dosegle 4,4 mrd EUR in so se povečale za 388 mio EUR. Največ drugih obveznosti je imela država do nefinančnih družb (32%), znotraj lastnega sektorja (24%) in do tujine (19%).

Država je povečala **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** za 2,4 mrd EUR na 17,2 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** je v zadnjem letu znašal 4,1 mrd EUR oz. 8,9% BDP.

Gospodinjstva (S.14)

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2021 znašala 63,4 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 6,2 mrd EUR. **Vloge** so se povečale za 2,5 mrd EUR in so znašale 25,5 mrd EUR, od tega 90% v domačih bankah, pri čemer je bilo 76% vlog na vpogled. Terjatve iz **gotovine** so dosegle 5,3 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 19,4 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (63%), tujino (20%) in investicijske sklade (12%), ter so se povečale za 2,2 mrd EUR, od tega zaradi transakcij za 625 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so narasle za 841 mio EUR na 8,4 mrd EUR. Pokojninske pravice so predstavljale 51%, življenjska zavarovanja 40%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 9%.

Obveznosti gospodinjstev so znašale 14,8 mrd EUR. Najeta **posojila** so dosegla 13,1 mrd EUR, od tega 84% pri bankah in 10% pri drugih finančnih posrednikih.

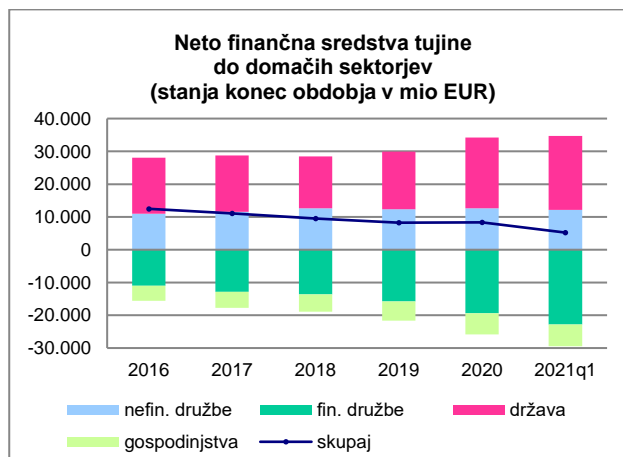
Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 48,6 mrd EUR in se je povečal za 6 mrd EUR, najbolj do bank (za 2,3 mrd EUR), nefinančnih družb (za 1,2 mrd EUR) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 893 mio EUR).

Tujina (S.2)

Finančna sredstva tujine so konec prvega četrtertletja 2021 znašala 72 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 4,8 mrd EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje**, med katerimi prevladujejo državni vrednostni papirji, so dosegle 23,5 mrd EUR in so se povečale za 2 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 18,2 mrd EUR (74% v nefinančne družbe ter 19% v banke) in so se povečale za 1,5 mrd EUR, od tega za 789 mio EUR s transakcijami. Terjatve iz **posojil** so se povečale za 558 mio EUR, pri čemer so se povečale do države (za 976 mio EUR) in zmanjšale do nefinančnih družb (za 324 mio EUR), ter so dosegle 10,8 mrd EUR, od tega 58% do nefinančnih družb in 31% do države.

Obveznosti tujine so znašale 66,8 mrd EUR in so se povečale za 8,6 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so narasle za 4,2 mrd EUR na 19 mrd EUR in so se povečale do centralne banke (za 5,6 mrd EUR), zmanjšale pa do države (za 1,8 mrd EUR). Tujina je imela 17,6 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 35% do centralne banke, 30% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 28% do bank. Povečale so se za 1,1 mrd EUR, največ do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se povečale za 2,7 mrd EUR (preko transakcij za 1,4 mrd EUR) in dosegle 14,7 mrd EUR, od tega 27% do gospodinjstev, 23% do nefinančnih družb, 19% do

investicijskih skladov ter 14% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine se je poslabšal do centralne banke (za 3,9 mrd EUR), zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 1,1 mrd EUR), investicijskih skladov (za 1 mrd EUR) in bank (za 794 mio EUR), izboljšal pa do države (za 3,5 mrd EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.124 Investicijski skladi, razen skladov denarnega trga</p> <p>S.125 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci</p> <p>S.128 Zavarovalne družbe</p> <p>S.129 Pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 Članice Evropske unije (EU)</p> <p>S.2111 Članice evroobmočja</p> <p>S.2112 Ostale članice EU in institucije EU</p> <p>S.22 Ostali svet</p>	<p>F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.31 Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.32 Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna posojila</p> <p>F.42 Dolgoročna posojila</p> <p>F.5 Lastniški kapital in delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo na borzi</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo na borzi</p> <p>F.519 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Zavarovanja in pokojninske sheme</p> <p>F.61 Tehnične rezervacije neživiljenjskega zavarovanja</p> <p>F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente</p> <p>F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in pravice do nepokojninskih prejemkov</p> <p>F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev</p> <p>F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene</p> <p>F.8 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.81 Komercialni krediti in predujmi</p> <p>F.89 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

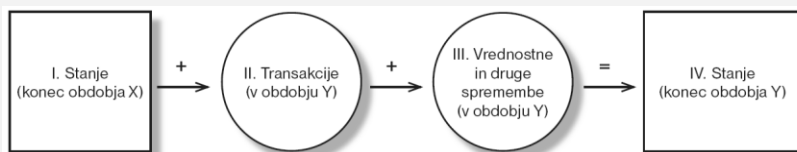
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev s transakcijami v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): prag poročanja nad 2 mio EUR bilančne vsote;
 - finančne družbe (S.12): prag poročanja nad 1 mio EUR bilančne vsote;
 - enote države (S.13): prag poročanja nad 8 mio EUR bilančne vsote;
- podatki bank;
- podatki investicijskih skladov;
- podatki institucij, ki izvajajo dejavnost najema;
- podatki mednarodnih naložb in plačilne bilance;
- podatki o vrednostnih papirjih;
- podatki za sektor države.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

<https://www.bsi.si/publikacije/statisticna-porocila/cetrletna-informacija-financi-racuni>